

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN—POLONIA

VOL. XXIV, 14

SECTIO C

1969

Z Katedry Zoologii Systematycznej Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS
Kierownik: doc. dr Sędzimir M. Klimaszewski

Sędzimir Maciej KLIMASZEWSKI,
Jerzy PŁACHTA

**Uzupełnienie do znajomości koliszków (*Homoptera Psyllodea*)
Pojezierza Pomorskiego**

К изучению листоблошек (*Homoptera, Psyllodea*) Поморского поозерья

Ergänzungen zur Kenntnis der Blattflöhe (*Homoptera, Psyllodea*)
der Pomeranischen Seenplatte

Badania nad koliszkami Pojezierza Pomorskiego zapoczątkowane zostały przez R ü b s a a m e n a (10), który w r. 1901 opublikował w pracy „Bericht über Meine Reise durch die Tucheler Heide” wiadomość o występowaniu na tym obszarze 5 gatunków koliszków. Dalsze dane przyniosły prace Enderleina (1), Haupta i Hedickiego (2, 3), Karla (4, 5) i Klimaszewskiego (6, 7, 8, 9). Mimo wymienionych prac znajomość fauny koliszków Pomorza nie jest jeszcze zadowalająca; z jego obszaru znanych było dotąd jedynie 25 gatunków *Psylloidea*, a więc mniej niż 1/4 ogólnej liczby wykazanych z Polski koliszków. W czasie badań, prowadzonych w latach 1966—1968, głównie w okolicach Pomierzyna (pow. Drawsko Pomorskie), zebrano materiał, obejmujący 33 gatunki koliszków, z których 23 nie były jeszcze podawane z tej części naszego kraju. Praca niniejsza stanowi omówienie zgromadzonego materiału, uzupełniającego znajomość fauny koliszków badanego obszaru.

PRZEGLĄD SYSTEMATYCZNY GATUNKÓW

LIVIIDAE

Livia juncorum (L a t r.)

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 20 VII 1967, na łące, ♂♂ i ♀♀; Wierzychowo, distr. Drawsko Pom., 3 VI 1967, 1 ♀.

Z Pojezierza Pomorskiego *L. juncorum* (L a t r.) wykazał już R ü b s a a m e n (10). Gatunek ten występuje prawdopodobnie pospolicie we

wszystkich krainach Polski, zwłaszcza na podmokłych, przyjeziornych łąkach, obficie porośniętych sitem (*Juncus* L.), będącym rośliną żywicielską *L. juncorum* (L a t r.).

APHALARIDAE

Aphalara borealis H e s l. - H a r r.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 7 VI 1966, na łące 1 ♂, 1 ♀.

Gatunek ten znany był dotąd tylko z dwóch stanowisk na Pojezierzu Mazurskim i Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej. Ponieważ *A. borealis* H e s l. - H a r r. podawany był z wielu krajów, zawsze jednak z pojedynczych stanowisk, można przypuszczać, że występuje on w całej Polsce, lecz lokalnie.

Aphalara exilis (W.-M.)

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 23 X 1966, na ugorze z licznymi szczawiami (*Rumex* L.) Połrzadło, distr. Drawsko Pom., 27 VIII 1967, na łące.

Gatunek szeroko rozprzestrzeniony, znany z wielu stanowisk w naszym kraju; z Pojezierza Pomorskiego nie był dotąd podawany. Interesujące jest złowienie jeszcze w końcu października osobników tego gatunku na ziołach, a więc nie zimujących; zwykle odlatują one na zimowanie już we wrześniu.

Aphalara maculipennis L ö w

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 7 VIII 1966, na łące; 6 V 1968, na jesionie; 8 V 1968, na łące; 27 VII 1968, na łące z *Polygonum aviculare* L., 7 VIII 1968, wykoszone na ugorze.

A. maculipennis L ö w znany jest prawie wyłącznie z nielicznych stanowisk w Europie; w Polsce podawany był głównie z południa kraju, na północy złowiono go poprzednio jedynie na wyspie Wolin.

Aphalara polygona F ö r s t.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., od maja do końca sierpnia; Kołobrzeg, 8 VIII 1968; Podczele, distr. Kołobrzeg, 11 VIII 1968, 24 VIII 1968 — na *Rumex*, liczne ♂♂ i ♀♀.

Jest to jeden z pospolitszych gatunków koliszków w Palearktyce, w Polsce notowany w wielu rejonach (na Pomorzu po raz pierwszy w niniejszej pracy). Gatunek ten, jak wskazują dotychczasowe wiadomości, żyje wyłącznie na roślinach z rodzaju *Polygonum* L. Na szczawianach (*Rumex* L.) żyje bliski mu gatunek — *Aphalara rumicicola*

Log.; jest to jedna z podstawowych różnic między *A. polygoni* Först. a *A. rumicicola* Log. W tym świetle nader interesujące jest znalezienie w Podczelach licznych okazów *A. polygoni* Först. na szczawiach; obie próbki zawierają w sumie ponad 10 egzemplarzy omawianego gatunku, należy więc wykluczyć możliwość przypadkowego napotkania *A. polygoni* Först. na tych roślinach. Wynika z tego, że *A. polygoni* Först. może prawdopodobnie żyć również na szczawiach (*Rumex* L.); fakt ten oczywiście nie oznacza identyczności *A. polygoni* Först. i *A. rumicicola* Log., różniących się między sobą budową, zwłaszcza aparatu kopulacyjnego samic.

Craspedolepta artemisiae (Först.)

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom.: 2 VI 1967, wykoszone na łące; 29 VI 1967, 1 ♀ na bylicy polnej — *Artemisia campestris* L.; 29 VII 1968, wykoszone na łące. Łowicz Wałecki, distr. Wałcz, 18 VIII 1968, 1 ♀. Kołobrzeg, 9 VIII 1968, na *Artemisia vulgaris* L. w zaroślach nad brzegiem morza, 4 ♀♀.

Gatunek ten występuje lokalnie w całej Polsce, obficie w jej północnej, zwłaszcza nadmorskiej części; z Pomorza nie był dotąd znany. Żyje na bylicy polnej (*Artemisia campestris* L.) i złowienie go na bylicy pospolitej w Kołobrzegu należy uznać za przypadkowe, zwłaszcza że w pobliżu występuje obficie bylica polna.

Craspedolepta latior Wagn.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 8 VIII 1966, na bylicy miotłowej (*Artemisia scoparia* W. K.); Zieleniewo, distr. Kołobrzeg, 6 VIII 1968, na bylicy polnej — *Artemisia vulgaris* L.; Kołobrzeg, 8 VIII 1968, wykoszone na łące.

C. latior Wagn. znany był dotąd w naszym kraju zaledwie z 2 stanowisk. Rośliną żywicielską omawianego gatunku jest bylica polna — *Artemisia vulgaris* L., złowienie licznych osobników *C. latior* Wagn. na bylicy miotłowej pozwala sądzić, że i ona może być rośliną żywicielską tego gatunku.

Craspedolepta nervosa (Först.)

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom.; 4 VII 1967, na łące; 23 VI 1968, na koniczynie; 29 VI 1968, na łące. Wałcz, 25 VI 1968, na łące.

Gatunek ten zamieszkuje całą Palearktykę, w Polsce znany z wielu rejonów, na Pomorzu nie był dotąd odnaleziony.

Craspedolepta omissa Wagn.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom.: 29 VI 1967, na bylicy pospolitej (*Artemisia vulgaris* L.); 27 VII 1968, na łące. Wałcz, 25 VI 1968, wykoszone przy drodze. Kołobrzeg, 8 VIII 1968, 2 ♀♀.

C. omissa Wagn. występuje w wielu rejonach Polski, z Pomorza nie była dotąd znana. Żyje na bylicy pospolitej, na której osobniki dorosłe *C. omissa* Wagn. pojawiają się z początkiem czerwca i występują do połowy lipca. W końcu lipca i w pierwszych dniach sierpnia napotkać można jedynie pojedyncze samice *C. omissa* Wagn.

Craspedolepta sonchi (Först.)

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 27 VII 1967, na łące z licznie występującym mleczem zwyczajnym (*Sonchus oleraceus* L.), 1 ♂, 1 ♀; Połrzadło, distr. Drawsko Pom., 24 VIII 1968, 1 ♂, 2 ♀♀.

C. sonchi (Först.) do niedawna uważany był za synonim *C. flavipennis* (Först.), stąd wiadomości o jego rozmieszczeniu i biologii są jeszcze nader skąpe. Wydaje się, że w Europie gatunek ten ma zasięg typu borealno-alpejskiego, przy czym przez obszar naszego kraju przebiega południowa granica arealu zwartego występowania *C. sonchi* (Först.).

Omawiany gatunek znany był dotąd w Polsce jedynie z Suwałk (9) oraz wątpliwych stanowisk w Tatrach i na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej.

PSYLLIDAE

Arytaina genistae (Latr.)

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom.: 8 V 1968, na żarnowcu miotlastym — *Sarothamnus scoparius* (L.); 29 VIII 1968, wykoszone w lesie, Połrzadło, distr. Drawsko Pom., 30 VIII 1966, pojedyncze osobniki na łące. Zeńsko, distr. Choszczno, 18 VIII 1966, koło leśniczówki (leg. J. Hubicka).

Gatunek ten, aczkolwiek nie podawany z Pomorza, występuje — jak należy sądzić — dosyć pospolicie w całej Polsce. W naszych warunkach klimatycznych *A. genistae* (Latr.) ma 2 pokolenia, różniące się nieco wielkością i ubarwieniem; oba żyją na żarnowcu miotlastym — *Sarothamnus scoparius* (L.).

Psyllopsis discrepans (Flor.)

Giżyno, distr. Drawsko Pom., 23 VI 1968, na *Fraxinus* sp., 1 ♀.

Gatunek nowy dla fauny Pomorza, dosyć rzadko występujący w całej Polsce.

Psyllopsis fraxini (L.)

Giżyno, distr. Drawsko Pom., 23 VI 1968, na *Fraxinus* sp., liczne ♂♂ i ♀♀.

Gatunek pospolicie spotykany w całej Polsce, zasięgiem swoim obejmujący prawdopodobnie Holarktykę (bez jej północnej części).

Psyllopsis fraxinicola (Först.)

Giżyno, distr. Drawsko Pom., 23 VI 1968, na *Fraxinus* sp., liczne ♂♂ i ♀♀.

Podobnie jak poprzedni gatunek, *P. fraxinicola* (Först.) występuje w Polsce pospolicie, szeroko rozprzestrzeniony w Holarktyce.

Psylla abdominalis M.-D.

Połrzadło, distr. Drawsko Pom., 27 VII 1967, na łące nadjeziornej, 1 ♂, 1 ♀.

Gatunek ten przy oznaczaniu na podstawie cech zewnętrznych, bez sporządzenia preparatów mikroskopowych, łatwo może być pomyłony z innymi gatunkami grupy „*abdominalis*”. Zaciemnienie wewnętrznych części komórek skrzydeł przednich nie zawsze jest widoczne (nie ma go również i u badanych osobników), a ubarwienie ciała jest, jak zwykle, zmienne. Po wykonaniu preparatów mikroskopowych pomyłka jest niemożliwa: *P. abdominalis* M.-D. cechuje się swoistym kształtem paramer oraz stosunkowo gęstymi kolcami na skrzydłach przednich, nie dochodzącymi jednak do samych żyłek. Omawiany gatunek znany był w Polsce jedynie z południa.

Psylla alni (L.)

Połrzadło, distr. Drawsko Pom., 2 VI 1968, na *Alnus* sp.; Mielenko, distr. Drawsko Pom., 28 VI 1968, licznie na olszy czarnej — *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.

Gatunek pospolity w całej Polsce, żyje na olszy czarnej.

Psylla ambigua Först.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom.: 5 V 1968, na *Salix viminalis* L.; 8 V 1968, na *Salix caprea* L. Wierzchowo, distr. Drawsko Pom., 3 VI 1968, na *Salix* sp.

P. ambigua Först. znany był dotąd w naszym kraju tylko z pasa nizin oraz południa, w niniejszej pracy podawany jest po raz pierwszy z Pomorza. Żyje na różnych wierzbach, pojawia się już wczesną wiosną.

Psylla foersteri Fl.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 27 VII 1967, na olszy czarnej — *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.

Pospolity w całej Polsce, nie był jednak wykazywany z Pojezierza Pomorskiego. Występuje zwykle wraz z *P. alni* (L.), od którego różni się jednak biologią: larwy żerują na spodniej stronie liści (a nie na pędach), a osobniki dorosłe pojawiają się 10—14 dni później niż to ma miejsce u *P. alni* (L.).

Psylla hartigi Fl.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 8 V 1968, wykoszone na zaroślach; Żołędowo, distr. Drawsko Pom., 2 VI 1968 na brzozie — *Betula* sp.

W Polsce — jak i w całej Europie — gatunek ten występuje lokalnie. Zaliczany jest do grupy „*alni*”, jednak nowe wiadomości o biologii *P. hartigi* Fl., wskazujące na zimowanie osobników dorosłych, a nie larw, jak u innych gatunków z tej grupy, zmuszają do uznania, iż zagadnienie przynależności grupowej omawianego gatunku nie jest jeszcze rozstrzygnięte. Wydaje się, że ostateczną odpowiedź w tej mierze dać mogą dopiero ponowne badania morfologiczne, z uwzględnieniem anatomii wewnętrznej gatunków z grupy „*alni*”. *P. hartigi* Fl. nie był dotąd znany z Pojezierza Pomorskiego.

Psylla hipophaes Först.

Łowicz Wałecki, distr. Wałcz, 18 VIII 1968, na rokitniku zwyczajnym — *Hipophae rhamnoides* L., liczne ♂♂ i ♀♀.

W Polsce *P. hipophaes* Först. podawany był jedynie z szeregu miejscowości nadmorskich (w krainie Pobrzeża Bałtyku), gdzie występuje dosyć pospolicie. W zachodniej Europie rozprzestrzenia się także w głąb lądu.

Psylla ledi Fl.

Pórzadło, distr. Drawsko Pom.; 5 VIII 1968, 2 ♂♂, 2 ♀♀, na bagnie zwyczajnym — *Ledum palustrae* L.; 20 VIII 1968, 1 ♂, 2 ♀♀, na bagnie zwyczajnym — *Ledum palustrae* L.

W Polsce gatunek ten był podawany tylko z 2 stanowisk na Pobrzeżu Bałtyku przez Enderleina (1) i Karla (5), których materiały zaginęły.

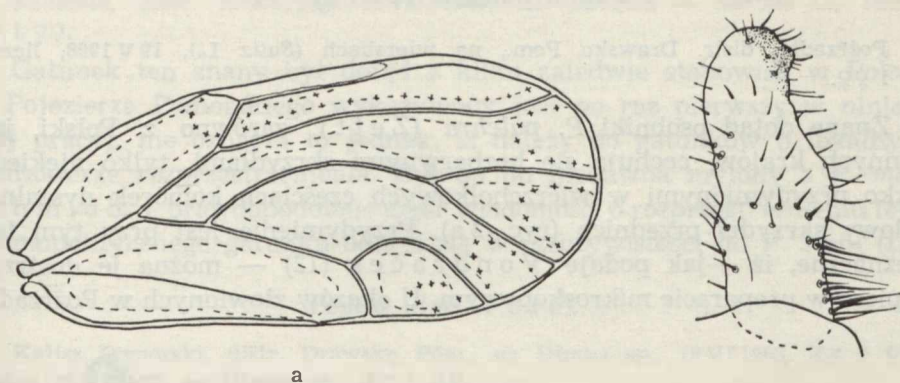
Gatunek ten cechuje rdzawoczerwonawa barwa ciała i nieznaczne, żółto-brązowe przydymienie błony skrzydeł, widoczne wyraźniej w wierzchołkowych częściach skrzydeł (ryc. 1 a). Pola kolców górnych we wszystkich komórkach nie dochodzą do żyłek, w komórce C+Sc nie występują również w nasadowej części. Pterostygma błoniaste, kończy się przed rozgałęzieniem żyłki m.

Paramery u samców *P. ledi* Fl. są listewkowate, z górną częścią lekko wygiętą ku tyłowi, kończącą się kowadełkowatym, mocno pigmentowanym wierzchołkiem (ryc. 1 b).

Cechami morfologicznymi okazy z Polski nie odbiegają od znanych osobników z północnej Europy, są jedynie nieco od nich drobniejsze.

P. ledi Flor. znany był w Europie z licznych stanowisk, położonych na Półwyspie Skandynawskim i północy europejskiej części ZSRR oraz

jednego stanowiska na Pobrzeżu Bałtyku w Polsce (5). Gatunek ten ma zatem na obszarze Europy rozmieszczenie typowo borealne (w sensie współczesnego zasięgu). Niezrozumiała była w związku z tym informacja Śulca (11), który podał wiadomość o występowaniu tego gatunku na Węgrzech, cytowaną następnie przez wielu autorów. Dokładna analiza pracy Śulca wykazała, iż w rzeczywistości chodzi tu o obszar Tatr, gdzie w okolicy Szczyrbskiego Jeziora złowione były okazy, podane następnie

Ryc. 1. *Psylla ledi* Flor; a — skrzydło przednie, b — paramera z boku
Psylla ledi Flor; a — Vorderflügel, b — Paramere von der Seite

przez Śulca (11) pod nazwą *P. ledi* Flor. Ponieważ w Karpatach bagno zwyczajne (*Ledum palustre* L.) nie tworzy nigdzie wielkich płatów, można sądzić, iż Śulc miał w rzeczywistości do czynienia nie z *P. ledi* Flor., lecz z bliskim mu morfologicznie gatunkiem *P. myrtylli* Wagn., dosyć pospolicie występującym w Tatrach, a wówczas jeszcze nie odróżnianym od omawianego gatunku. Tak więc możemy przyjąć, że *P. ledi* Fl. występuje w Europie głównie na północy oraz w izolowanych stanowiskach południowego brzegu Bałtyku, wyznaczających krawędź zasięgu tego gatunku.

Psylla mali Schmidb.

Na badanym obszarze wszędzie pospolita, często spotykana na różnych roślinach, nie będących jej roślinami żywicielskimi.

Gatunek kosmopolityczny, w całej Polsce obficie występujący, niekiedy szkodliwy.

Psylla melanoneura Först.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 5 V 1968, na *Crataegus* sp., 3 ♀♀; Wierzychowo, distr. Drawsko Pom., 3 VI 1968, na *Crataegus* sp., 2 ♀♀.

Gatunek ten żyje na różnych głogach (*Crataegus* L.), najczęściej na głogu dwuszyjkowym — *C. oxyacantha* L. Znany z całej Polski.

Psylla peregrina Först.

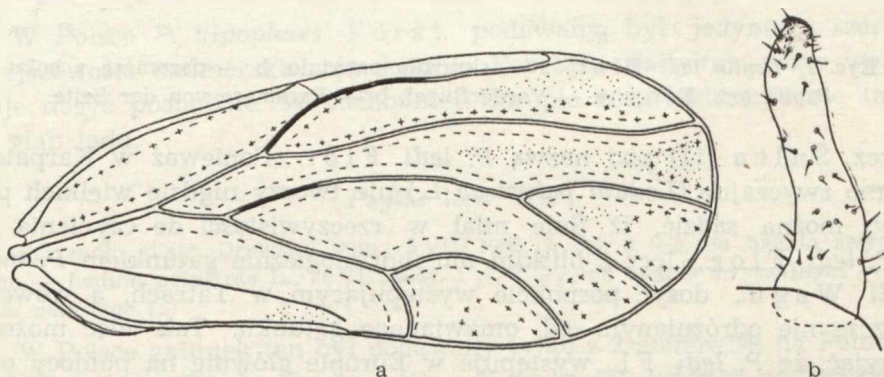
Żołędowo, distr. Drawsko Pom., 2 VI 1968, na *Crataegus* sp., larwy; Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 27 VII 1968, na *Crataegus* sp., liczne ♂♂ i ♀♀.

Gatunek pospolity w całej Polsce, spotykany na różnych gatunkach głogów. Dorosłe owady pojawiają się zwykle w połowie czerwca.

Psylla pulchra (Zett.)

Pożrzadło, distr. Drawsko Pom., na wierzbach (*Salix* L.), 19 V 1968, liczne ♂♂ i ♀♀.

Znane dotąd osobniki *P. pulchra* (Zett.), zarówno z Polski, jak i innych krajów, cechują się bezbarwnymi skrzydłami, tylko niekiedy lekko przydymionymi w wierzchołkowych częściach komórek dystalnej połowy skrzydeł przednich (ryc. 2 a). Przydymienie jest przy tym tak nieznaczne, iż — jak podaje Vondraček (12) — można je dostrzec dopiero w preparacie mikroskopowym. U okazów złowionych w Pożrzadle

Ryc. 2. *Psylla pulchra* (Zett.); a — skrzydło przednie, b — paramera z boku
Psylla pulchra (Zett.); a — Vorderflügel, b — Paramere von der Seite

komórki w dystalnej części skrzydła są wyraźnie brunatnożółtawo zabarwione. Inne cechy, zwłaszcza rozmieszczenie kolców górnych oraz budowa paramer (ryc. 2 b), odpowiadają jednak w pełni opisanym dotąd u *P. pulchra* (Zett.), nie ulega więc wątpliwości, że omawiane okazy zaliczyć należy do tego właśnie gatunku. Nowy dla Pomorza.

Psylla pyrisuga Först.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 5 V 1968, na gruszy — *Pirus communis* L., 1 ♀.

Gatunek w Polsce pospolity, przy masowym pojawie może powodować poważne szkody w sadach gruszowych.

Psylla saliceti Först.

Wierzchowo, distr. Drawsko Pom., 3 VI 1968, na wierzbach — *Salix* sp., 1 ♀.

Znany z różnych okolic Polski, związany z licznymi gatunkami wierzb (*Salix* L.). Z Pojezierza Pomorskiego podał *P. saliceti* (Först.) już Rüb s a m e n (10).

Psylla sorbi (L.)

Podczele, distr. Kołobrzeg, 11 VIII 1968, na jarząbie — *Sorbus* L., liczne ♂♂ i ♀♀.

Gatunek ten znany był dotąd z kilku zaledwie stanowisk w Polsce (z Pojezierza Pomorskiego wykazywany jest po raz pierwszy w niniejszej pracy); nie oznacza to jednak, iż należy do gatunków o lokalnym charakterze rozprzestrzenienia. Był on do niedawna mylony z *P. mali* S c h m i d b. i prawdopodobnie część wiadomości o rozprzestrzenieniu tego kosmopolitycznego gatunku odnosi się w rzeczywistości do *P. sorbi* (L.).

Psylla ulmi Först.

Kalisz Pomorski, distr. Drawsko Pom., na *Ulmus* sp., 19 VI 1968, ♂♂ i ♀♀; Wałcz, 25 VI 1968, na *Ulmus* sp., ♂♂ i ♀♀.

Gatunek ten nie był dotąd znany z Pojezierza Pomorskiego. Podobnie jak *P. sorbi* (L.) był mylony z *P. mali* S c h m i d b., stąd wiadomości o jego rozprzestrzenieniu nie są jeszcze wystarczające; wydaje się, iż w środkowej Europie należy on do gatunków pospolitych.

TRIOZIDAE

Trioza albiventris Först.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 5 V 1968, wykoszone na podmokłej łące, 2 ♀♀.

Gatunek ten żyje na różnych wierzbach (*Salix* L.), w naszym kraju nie należy do rzadkich. Z Pojezierza Pomorskiego nie był jeszcze podawany.

Trioza apicalis Först.

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 27 VII 1968, wykoszony w ogrodzie warzywnym — 1 ♂.

Sądząc z miejsca zebrania *T. apicalis* Först., żył on na marchwi — *Daucus carota* L., jednej z częstszych roślin żywicielskich tego oligofagicznego gatunku. Z Pojezierza Pomorskiego *T. apicalis* Först. nie był znany; omawiany gatunek jest szeroko rozprzestrzeniony w Europie, przy czym zdecydowanie obficie występuje na jej południu, gdzie zaliczany jest do gatunków o znaczeniu gospodarczym. Również w Czechosłowacji notowano szkody czynione przez *T. apicalis* Först.; w naszym kraju jest on dotąd bez znaczenia.

Trioza curvatinervis Först.

Poźrzadło, distr. Drawsko Pom., 27 VII 1967, 1 ♂, 1 ♀, wykoszane na przyjeziornej łące.

Gatunek ten żyje na wierzbach — *Salix* L. Zamieszkuje prawie całą Palearktykę, zwykle rzadko spotykany; nowy dla Pomorza.

Trioza striola Flor

Pomierzyn, distr. Drawsko Pom., 8 V 1968, na wierzbach — *Salix* sp., ♂♂ i ♀♀.

T. striola Flor występuje lokalnie w całej Polsce, żyje na różnych gatunkach wierzb (*Salix* L.).

Trioza urticae (L.)

Na badanym obszarze wszędzie pospolity na pokrzywie zwyczajnej (*Urtica dioica* L.) i żagiewce (*U. urens* L.).

Pospolity w całej Polsce, rozprzestrzeniony w całej Palearktyce, wszędzie liczny.

PIŚMIENNICTWO

1. Enderlein G.: Bericht über eine entomologische Reise durch das Westpreussische Küstengebiet, vornehmlich im Kreise Putzig. Ber. Westpr. Bot. Zool. Ver., **28**, 67—70 (1906).
2. Haupt H.: Blatflöhe, *Psyllina*. Die Tierwelt Mitteleuropas, **4**, 3, 222—252 (1935).
3. Haupt H., Hedicke T.: Die Fauna der Binnedüne bei Bellinchen (Oder). Märk. Tierw., **1**, 41—48 (1934).
4. Karl O.: Der Blattfloh *Livia juncorum* Latr. neu für Pommern. Dohrniana, **1**, 99 (1933).
5. Karl O.: Ein Beitrag zur Hemipterenfauna Ostpommerns. Dohrniana, **14**, 122—141 (1935).
6. Klimaszewski S. M.: Polnische Arten der Gattung *Psylla* Geoff. (Homoptera, Psyllidae). Ann. Zool., **20**, 363—455 (1963).
7. Klimaszewski S. M.: Przegląd krajowych gatunków z podrodzin *Liviinae* i *Aphalarinae* (Homoptera, Psyllidae). Fragm. Faun., **10**, 257—270 (1963).
8. Klimaszewski S. M.: Koliszki *Psyllodea*. Katalog Fauny Polski, **21**, 51 (1967).
9. Klimaszewski S. M.: Polnische Arten der Familie *Triozidae* (Homoptera, Psylloidea). Ann. Zool., **25**, 227—315 (1967).
10. Rübsaamen E. H.: Bericht über meine Reise durch die Tucheler Heide. Schr. Nat. Ges., **10**, 79—148 (1901).
11. Sulc K.: Zur Kenntnis einiger *Psylla*-Arten aus dem Ungarischen National-Museums. Ann. Mus. Nat. Hung., **9**, 409—435 (1913).
12. Vondraček K.: Mery-Psilloidea. Fauna Č.S.R., **9**, 431 (1957).

РЕЗЮМЕ

В работе приводятся результаты исследований фауны листоблошек (*Psyllodea*) Поморского поозерья — района, в этом отношении до сих пор мало изученного. Из собранных и описанных в работе 33 видов листоблошек 23 вида еще не упоминались. Кроме фаунистических данных в работе содержатся многочисленные дополнительные данные о биологии и морфологии отдельных видов.

ZUSAMMENFASSUNG

Die vorliegende Arbeit bespricht 33 Blattfloharten, die von den Verfassern in der Wojewodschaft Koszalin in den Jahren 1966—1968 gesammelt wurden. Von diesen Arten sind nicht weniger als 23 neu für die Fauna des betreffenden Gebietes. Unter den eingesammelten Arten besonders beachtenswert sind *Craspedolepta sonchi* (Först.) und *Psylla ledi* Flor, die in Polen ihre südliche Verbreitungsgrenze erreichen sowie *Psylla pulchra* (Zett.), die sich etwas von den bisher aus Polen bekannten Exemplaren unterscheidet.

